

Dr. phil. POUL JESPERSEN.

* 18. 3. 1891 † 20. 12. 1951.

Af Å. VEDEL TÅNING.*

Dansk Ornithologisk Forening har i dr. POUL JESPERSEN mistet sin mangeårige, højt værdsatte formand og et af de ældste medlemmer; hans venner har mistet et uforglemmeligt menneske; hans nærmeste har lidt et tab, som ikke kan måles.

POUL JESPERSEN var født 18. marts 1891 på Næsbyhoved ved Odense, søn af den kendte proprietær VALDEMAR JESPERSEN. Lige fra sine drengeår var han naturinteresseret. Han gik i skole i Odense og tog studentereksamen fra katedralskolen 1910, og der var ingen tvivl i hans sind om, hvad han vilde studere. Allerede tidligt anlagde han naturhistoriske samlinger og tilbragte sin fritid i den naturskønne omegn, særlig ved stranden og andre steder, hvor han havde mulighed for at møde et rigt fugleliv. Han blev i 1907, kun 16 år gammel, medlem af Dansk Ornithologisk Forening, kort efter denne forenings

---

* Mindeord ved D. O. F.'s møde 29. 1. 1952.

stiftelse i 1906. Efter at overlæge O. HELMS i 1908 var blevet overlæge ved Nakkebølle sanatorium, hørte det til POUL JESPERSENS store oplevelser at aflægge besøg hos ham og færdes med ham på ekskursioner for at indsuge viden om dansk fugleliv hos denne drevne feltornitholog. Sammen med nuværende kredslæge SYLV. M. SAXTORPH startede han i 1908 privatforeningen "Ornithologia", om hvilken indtil 15-16 unge fuglevenner senere samledes i København, særlig i årene 1910—1917. Mødeaftenerne, ekskursionerne i Nord-Sjælland eller længere ud i landet, f. eks. til Thy og Vest-Jylland, hørte til hans og mange af de andre deltageres bedste ungdomsminder.

Forskellige af de arbejder, som denne lille skare entusiast tog op i deres unge år, var inspireret af POUL JESPERSEN, som dog var den eneste, der gennem hele sit liv fortsatte og udvidede ungdomsarbejderne, hvorfor jeg særlig fremhæver den lille forening i denne forbindelse. Det var specielt udbredelsen af de danske ynglefugle og trækstudier, der optog disse unge mennesker. I 1911-12 og i 1915 udsendtes spørgeskemaer vedrørende bl. a. Storkens udbredelse og aftagen her i landet. Bearbejdelsen af storkematerialet fremkom 1916. Derpå udsendtes lignende spørgeskemaer vedrørende andre fuglearter, sidst, i april 1917, vedrørende Nattergal, Sortterne, Grågås og Knopsvane. Bearbejdelsen af materialet vedrørende de to første arter kom snart frem, derimod ikke for de to sidste, idet begge, særlig sidstnævnte, dengang forekom i meget lave antal her i landet og derfor ikke gav meget stof til afhandlinger. Først en menneskealder senere tog POUL JESPERSEN dem op til behandling, efter at fredningsbestræbelserne bl. a. for disse arters vedkommende havde vist et strålende resultat, som JESPERSEN i sin lille opsats om Knopsvanen kunde understrege med særlig glæde. Arbejdet om Grågåsen fik han ikke afsluttet. Den anden side af foreningens bestræbelser, trækstudierne, optog allerede fra foreningens start flere af de senere medlemmer stærkt ved deres forbindelse med ringmærkningens skaber, overlærer H. CHR. C. MORTENSEN i Viborg. De første ringmærkninger af Hejrer udførtes således i 1910—12 på stud. med.'erne SAXTORPHS og RENDTORFFS initiativ af fire af "Ornithologia's" medlemmer, hvoriblandt JESPERSEN, og de gav som bekendt særdeles værdifulde resultater. Også fra dette ungdomsarbejde

fører en linie frem gennem POUL JESPERSENS liv, idet han som jeg følte det som en pligt mod den gamle overlærers minde at gøre hans værker tilgængelige for ornithologer i andre lande ved publiceringen på engelsk af MORTENSENS samlede arbejder i 50-året for de første heldige ringmærkningsforsøg.

Inden jeg forlader "Ornithologia", som måtte dø med de unge år, der svandt, og fordi medlemmerne spredtes og måtte bøje sig for livets krav, skal det nævnes, at POUL JESPERSEN var meget produktiv i dens håndskrevne annaler.

Så snart POUL JESPERSEN kom til København som student, var han tillige — som forøvrigt alle "Ornithologia"s medlemmer — trofast mødedeltager i den store og for os så fornemme for-ening, D. O. F. Medens de fleste af os andre med tiden svig-tede mødeaftenerne, var han en sikker og trofast deltager gen-nem fyrretyve år — både til møderne og ekskursionerne. Alle-rede 1911 gik han ind i bestyrelsen som sekretær, hvilket han var med få afbrydelser på grund af deltagelse i "Dana"-ekspe-ditionerne og andre ekspeditioner indtil 1941, da han blev for-eningens formand.

Imidlertid var POUL JESPERSEN allerede tidligt i sin studie-tid (1911) blevet engageret af afdøde professor JOHS. SCHMIDT til sortering af materiale fra "Thor"-ekspeditionerne, der gik til farvandene vest for Europa og ind i Middelhavet, altså SCHMIDTS første åleekspeditioner. Dette skulde blive bestemmende for hans valg af speciale indenfor zoologien, idet han blev marin-biolog, specielt fiskeribiolog. Her i landet var der dengang ingen muligheder for at skabe sig en stilling som ornitholog, ellers var han sikkert havnet der. SCHMIDT, der i 1910 var blevet direktør for den fysiologiske afdeling af Carlsberg Labo-ratorium, havde betinget sig ret til samtidig at være knyttet til Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, og han havde mange planer for fremtiden 'også på dette sidste område, og de blev afgørende for POUL JESPERSENS arbejde i mange ar. Da han var tre års student blev han 1913 sendt ud med skon-erten "Margrethe" til Sargassohavet for at finde ålelarver; og han klarede opgaven smukt, selvom "Margrethe" sluttede sin tilværelse ved en dramatisk stranding på Anegada rev i Vestindien et par dage før jul 1913. Her fik han sin ilddåb som sømand, men bevarede dog stadig kærligheden til livet

på søen. På dette krydstogt i Atlanten påbegyndte POUL JESPERSEN indsamling af iagttagelser over oceaniske fugle, og disse studier fortsatte han under sine talrige senere togter i alle verdenshave, hvorom en lang række publikationer fra årene 1924 til 1949 bærer vidne. Efter sin hjemkomst fortsatte han under krigen arbejdet på Carlsberg Laboratorium med fisk og plankton samtidig med sine studier, blev magister 1917 og blev straks derefter ansat som assistent ved havundersøgelsesernes planktonlaboratorium. I 1919 holdt POUL JESPERSEN bryllup med sin udkårne fra skoleårene, ROLA WOHLLEBEN, datter af handeleggartner A. WOHLLEBEN i Stige ved Odense. Sammen skabte de et meget lykkeligt hjem, hvor venner og bekendte, ornithologer og havforskere fra mange lande gerne samledes. Krigens ophør 1918 skabte igen muligheder for togter til søs, og JESPERSEN gik ud med motorskonnerten "Dana" i 1920 på et nyt krydstogt over Atlanten. Togterne fulgte nu slag i slag gennem en årrække: med det nye havundersøgelsesskib "Dana" 1921—22 i Atlanten og Panamabugten, med samme skib til Færøerne og Island 1924 og 1926, og endelig også med "Dana" jorden rundt 1928—30. Derefter igen i nordlige have 1931 og 1933, samt også nordpå med "Dana" III, der erstattede det i 1935 mistede, veltjente gamle skib; disse togter i 1938, 1939 og 1947 blev hans sidste. I over en menneskealder havde han tilbragt en betydelig del af sin tid på de store have. Fra alle disse ekspeditioner og togter indsamlede han fugle-iagttagelser, og på smuk måde kombinerede han disse iagttagelser med sine planktonundersøgelser, idet han kunde vise, at der fandtes en klar forbindelse mellem oceanernes vekslende planktonmængde og mængden af fugle, der kunde observeres i de forskellige havområder.

POUL JESPERSENS betydelige indsats i zooplanktonforskningen og fiskeriundersøgelserne skal ikke nærmere omtales her, men fra hans hånd foreligger over 30 afhandlinger herom, hvoraf flere digre værker. Hans arbejder indenfor marinbiologien spænder vidt: undersøgelser over nyttefisk som ål og ålelarver, helleflynder og sild, over dybhavsfisk og over zooplankton, særlig planktoniske copepoder, samt zooplanktonets udbredelse og betydning som føde for nyttefisk. Hans doktorgrad blev taget på dette sidste emne ved undersøgelser over

sildens føde i danske farvande (1928). Hans arbejde indenfor fiskeri- og havundersøgelserne, fra 1946 som leder af planktonlaboratoriet, sikrede ham en anset position ikke alene herhjemme i fiskerikredse, men også indenfor "De internationale Havundersøgelser"; og han blev som bekendt få måneder før sin død udpeget som generalsekretær for denne internationale sammenslutning, en stilling i hvilken han med sine usædvanlig gode sprogkundskaber og sine evner til at omgås mennesker utvivlsomt vilde have kunnet udføre et meget værdifuldt arbejde. I denne forbindelse bør det nævnes, at han i 1947 blev kaldt til Algier for at forelæse ved det derværende universitet om havforskning, og at han for "De internationale Havundersøgelser" en årrække redigerede en håndbog til bestemmelse af plankton-dyr.

Men jeg vil nu vende tilbage til POUL JESPERSENS indsats på det ornithologiske område, idet jeg vil søge at give et kort overblik over de områder, på hvilke han har givet væsentlige bidrag. Jeg har omtalt, at hans arbejder i visse henseender fulgte linier, som havde deres udspring i hans ganske unge år, sikkert dybest begrundet i et væsentligt karaktertræk hos ham, hans trofasthed mod venner og emner, som han var kommet til at holde af.

Jeg har allerede noget nærmere omtalt hans arbejder vedrørende oceaniske fugle; disse arbejders betydning fremgår klart deraf, at man stadig ser dem citerede i de udenlandske afhandlinger, der berører dette emne, også i nyere håndbøger om verdenshavenes dyreliv.

Indenfor dansk fugleforskning indtager hans arbejder vedrørende faunistik en smuk plads; foruden adskillige mindre, faunistiske arbejder, er der en hel serie arbejder, som danner et naturligt hele: udbredelsen af danske ynglefugle; de begyndte med Nattergalen (1920) og sluttede med Knopsvanen (1951), med arbejder om vore ugler, Hærflugl, Ellekrage, Biæder, Pirol, Skovsneppe, Topmejse, Dompap, Skarv, Hedehøg og Ravn udgivet i de mellemliggende år. JESPERSENS værdifulde oversigt "The Breeding Birds of Denmark" (1946) kan nævnes i denne forbindelse, selvom den udkom som led i hans internationale fredningsarbejde. De fleste af de nævnte faunistiske arbejder fremtrådte som udgivne af "Dansk zooto-

pografisk undersøgelse vedrørende fugle”, i hvilken serie der mellem 1937 og 1951 er udkommet 23 afhandlinger af forskellige forfattere. I 1932 indtrådte POUL JESPERSEN i den af professor C. M. STEENBERG i 1927 startede “Komité for Dansk zootopografisk Undersøgelse“, i stedet for R. JUL. OLSEN. Og som bekendt gjorde han et meget stort arbejde for denne sag, der resulterede i oprettelsen af et kartotek for ornithologiske iagttagelser. Man må håbe, at dette nyttige arbejde vil blive fortsat af andre på samme energiske måde som af dr. JESPERSEN.

På flere andre felter gav han bidrag til dansk fugleforskning, f. eks. skal nævnes hans arbejder vedrørende invasionsfugle; hans allerførste arbejde var om dette emne (Nøddekrigen 1911).

En videre kreds har han delagtiggjort i sin viden om danske fugle og andre egne fugle ligesom om havets dyr ved de forskellige populærvidenskabelige arbejder og bøger, som han udgav eller var medarbejder ved.

Naturligt måtte hans interesse for dansk fuglefaunistik medføre, at han med liv og sjæl gik ind for fredning af den danske fugleverden. Fra 1936 var han medlem af “Det naturvidenskabelige udvalg” indenfor “Dansk Naturfredningsforening”, fra 1942 medlem af hovedbestyrelsen. Ligeledes var han siden 1928 dansk delegeret i “The international Committee for Bird Preservation” og udrettede et fortjenstfuldt arbejde indenfor denne organisation. Der har i det hele taget gennem en årrække været bud efter POUL JESPERSEN fra mange sider; hans viden, flid, interesse og store samvittighedsfuldhed gjorde ham til et overordentlig nyttigt medlem af undersøgelseskomitéer o. l. både her i landet og i udlandet.

Ingen af sine hverv satte han dog så højt som det at være formand for denne forening, den han siden sine helt unge år omfattede med en trofast kærlighed. Hans arbejde for dens vel og trivsel er velkendt i denne kreds; han glædede sig, når alt gik godt, men kunde trods sin medfødte optimisme være noget deprimeret, hvis bølgerne ved møder eller generalforsamling havde truet den fredens stemning, som han syntes skulde råde i dette reservat i en ellers urolig verden.

Alle, der kom til at stå dr. JESPERSEN nær, vil, så længe de lever, mindes denne stilfærdige, men livsglade, trofaste mand med taknemlighed; denne forenings medlemmer vil bevare mindet om en formand, der omfattede foreningen med oprigtig interesse og kærlighed; efter os vil hans navn blive bevaret fra forglemmelse ved hans bidrag til dansk ornithologi og til marin-biologisk videnskab.

Æret være hans minde!

Bibliografi over dr. Poul Jespersen's arbejder.

Ornithologiske arbejder:

- Nøddekrigen (*Nucifraga caryocatactes*) i Lolland-Falster Stift i Efteraaret 1911. Udg. af Naturhistorisk Forening for Lolland-Falster. Nykøbing F. (8 sider). 1912.
- Nøddekrigens (*Nucifraga caryocatactes*) Indvandring i Danmark i Efteraaret 1911. D. O. F. T., **7**, 97—125. 1913.
- Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*) ynglende i Danmark i Sommeren 1912. D. O. F. T., **7**, 165—67. 1913.
- Nøddekrigens (*Nucifraga caryocatactes* L.) Indvandring i Danmark i Efteraaret 1913. D. O. F. T., **9**, 198—209. 1915.
- Lidt om Nordfyns Vade- og Svømmefuglefauna med særligt Hensyn til Odense Fjord. Flora og Fauna, 1919, 65—73.
- Nattergalen (*Luscinia philomela*, L.) i Danmark. D. O. F. T., **15**, 1—24. 1920.
- Silkehalen (*Ampelis garrulus*, L.) i Danmark i Vinteren 1918—19. D. O. F. T., **18**, 65—79. 1924.
- The Frequency of Birds over the High Atlantic Ocean. Nature, 23. Aug. 1924. (Særtryk, 3 sider).
- Fuglemængden paa det nordlige Atlanterhav og den Afhængighed af Planktonmængden. Naturens Verden, 1925, 337—350.
- Fuglene. A. E. BRÆHM: Dyrenes Liv. **2**, 3. 1928.
- On the Frequency of Birds over the High Atlantic Ocean. Verhandl. VI. Internat. Ornithologen-Kongresses in Kopenhagen 1926, 163—172. Berlin 1929.
- Distribution of some Oceanic Birds in the Waters East of New Zealand. Nature, 23. Aug. 1930 (7 sider, særtryk).
- Ornithological observations in the North Atlantic Ocean. The Danish "Dana"-expedition 1920—22 in the north Atlantic and the Gulf of Panama. Oceanographical reports, **7**. 1930.
- Lidt om Fugletrækket og dets Udforskning. Naturens Verden, 1931, 418—426.
- Om Stillehavets Fugleliv. Iagttagelser fra "Dana's" Togt i Stillehavet og tilstødende Havomraader. Naturens Verden, 1933, 1—18.

- Observations on the Oceanic Birds of the Pacific and adjacent Waters. Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Foren., **94**, 197—221. 1933.
- Silkehalen, *Bombycilla garrula*, i Danmark i Vinterhalvaaret 1932—33. D. O. F. T., **28**, 14—25. 1934.
- The distribution and Occurrence of the different Species of Owls in Denmark. Beretn. fra 19. Nordiska Naturforskarmötet i Helsingfors 1936. Plan for en Undersøgelse over forskellige Fuglearters Udbredelse og Forekomst her i Landet. D. O. F. T., **31**, 80—87. 1937.
- De forskellige Uglers Udbredelse og Forekomst i Danmark.
1. Ynglende Arter. D. O. F. T., **31**, 97—127. 1937.
  2. Ikke ynglende Arter. D. O. F. T., **32**, 1—22. 1938.
- Hærfugl (*Upupa epops* L.), Ellekrage (*Coracias garrulus* L.) og Biæder (*Merops apiaster* L.) i Danmark. D. O. F. T., **33**, 143—62. 1939.*
- Et Kartotek over ornithologiske Iagttagelser. D. O. F. T., **33**, 90—92. 1939.
- Undersøgelser over Fuglenes Udbredelse og Forekomst i Danmark. Naturhistorisk Tidende, 1940, 17—23.
- Pirolen, *Oriolus oriolus* (L.), i Danmark. D. O. F. T., **35**, 28—47. 1941.
- Vinteren 1939—40's Indvirkning paa Bestanden af vore Ynglefugle. D. O. F. T., **35**, 66—78. 1941.
- Lidt om Fiilsø's Naturværdier. Danmarks Naturfredningsforenings Aarskrift, 1940—41, 71—74. 1941.
- Dansk Jagtleksikon. 1941—44. Bidrag vedr. fuglefredning.
- Skovsnuppen, *Scolopax rusticola* L., som Ynglefugl i Danmark. D. O. F. T., **36**, 115—34. 1942.
- Topmejsen, *Parus cristatus* L., i Danmark. D. O. F. T., **38**, 1—13. 1944.
- Nøddekrigen, *Nucifraga caryocatactes* L., i Danmark i Vinterhalvaaret 1943—44. D. O. F. T., **38**, 114—17. 1944.
- Dompap, *Pyrrhula pyrrhula* (L.), som Ynglefugl i Danmark. D. O. F. T., **38**, 241—52. 1944.
- Nogle Fuglearters Indvandring og Udbredelse i Danmark i Løbet af de sidste 50 Aar. Svensk faunistisk revy, nr. 3, 1944. (7 sider).
- Skarven som dansk Ynglefugl. Danmarks Naturfredningsforenings Aarskrift, 1944—45, 53—60. 1945.
- Om Forekomst af Krognæb, *Pinicola enucleator* L., i Danmark. D. O. F. T., **39**, 92—98. 1945.
- Om Isfuglens (*Alcedo atthis ispida* L.) Forekomst og Skadelighed i vore Fiskedamme. D. O. F. T., **39**, 221—38. 1945.
- The breeding birds of Denmark. With special reference to changes during the last century. Published by the Danish section of The International Committee for Bird Preservation. Copenhagen 1946.
- Hedehøgen (*Circus pygargus* (L.)) som Ynglefugl i Danmark. D. O. F. T., **41**, 61—72. 1947.
- Notes on Fulmars and other Birds in the Southern North Sea in the Month of May. British Birds, **42**, 257—59. 1949.
- Sur les dates d'arrivée et de départ de la Cigogne blanche (*Ciconia ciconia* L.) en Algérie. Bulletin de la Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord, **40**, 138—59. 1949.

- On Changes in the Distribution of Terrestrial Animals in Relation to Climatic Changes. Conceil permanent international pour l'exploration de la mer. Rapp. et Proc.-Verb., **125**, 4, 36—39. 1949.
- Lommer, Lappedykkere, Stormfugle, Årefodede, Storkefugle, Hønsfugle, Tranefugle, Vandhøns, Duefugle, Ugler, Natravnefugle, Sejlerfugle, Skrigefugle, Spættefugle. Vort lands dyreliv, **1**. 1950.
- Ravnen (*Corvus corax* L.) i Sønderjylland og bestræbelser for at bevare den. D. O. F. T., **44**, 187—92. 1950.
- Knopsvanen (*Cygnus olor* (Gmelin)) som ynglefugl i Danmark. D. O. F. T., **45**, 174—90. 1951.
- Contribution à la connaissance de la migration des Cigognes blanches (*Ciconia ciconia* (L.)) en Afrique du Nord. Proc. X. Int. Orn. Congr., 344—50. Uppsala 1952. Posthumt.

Marinbiologiske arbejder:

- Sternoptychidae* (*Argyropelecus* and *Sternoptyx*). Rep. Dan. oceanographical expeditions to the Mediterranean and adjacent seas, **II**, Biology, A. 2. 1915.
- Saccopharynx ampullaceus* Harwood. Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Foren., **67**, 145—54. 1916.
- Contributions to the Life-History of the North Atlantic Halibut (*Hippoglossus vulgaris* Flem.). Medd. Komm. Havunders. **5**, 5. 1917.
- Sargassohavet og dets Dyreliv. Naturens Verden, 1919, 552—72.
- P. JESPERSEN and Å. VEDEL TÅNING: Some Mediterranean and Atlantic *Sternoptychidae*. (Preliminary note). Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Foren., **70**, 215—225. 1919.
- On the Occurrence of the Postlarval Stages of the Herring and the "Lodde" (*Clupea harengus* L. and *Mallotus villosus* O. F. M.) at Iceland and the Færoes. Medd. Komm. Havunders., Ser. Fiskeri, **VI**, 1. 1920.
- G. ADLER & P. JESPERSEN: Variations saisonnières chez quelques Copépodes planctoniques marins. Medd. Komm. Havunders., Ser. Plankton, **II**, 1. 1920.
- Dr. THORILD WULFF's plankton-collections in the waters West of Greenland. Metazoa. Medd. Grønland, **64**. 1923.
- On the Quantity of Macroplankton in the Mediterranean and the Atlantic. Rep. Dan. Ocean. Exped. 1908—10. **III**, 3. (17 sider). 1924.
- Internat. Rev. d. ges. Hydrobiol. u. Hydrographie, **XII**, 101—15.
- C. H. OSTENFELD & P. JESPERSEN: Standard net for plankton collections. Cons. perm. int. expl. mer. Publications de circonstance, **84**, 1—16. 1924.
- P. JESPERSEN & VEDEL TÅNING: Mediterranean *Sternoptychidae*. Rep. Danish ocean. exp. Medit. **II**, A 12. 1926.
- Age Determination of Eels from Norfolk and Cumberland. Journal du Conseil, **I**, 1—8. 1926.
- On the Halibut in Icelandic Waters. Rapp. et Procès-Verb., **39**, 103—13. 1926.
- Investigations on the food of the Herring in Danish waters. *Disp.* Medd. Komm. Havunders., Ser. Plankton, **II**, 2. 1928.

- Et Besøg paa en biologisk Station i Troperne. Barro Colorado Island, Panama. Naturens Verden, 1929, 412—20.
- Dana-Expeditionenens Besøg ved Samoa og Fiji Øerne. Tilskueren, 1930. (14 sider).
- Dänische ozeanographische Expedition um die Erde 1928—30. Die Naturwissenschaften. **19**, 231—33. 1931.
- On the food of the Herring in Icelandic waters. Medd. Komm. Danmarks Fiskeri- og Havunders. Ser. Plankton, **II**, 3. 1920—32. 1932.
- Dana's Togt omkring Jorden 1928—1930 af JOHANNES SCHMIDT og Deltaerne i Ekspeditionen. Vest paa til Panama, 39—56. Mellem Sydhavets mange Øgrupper, 93—110. Ny Zealand og Australien, 118—38. 1932.
- The Godthaab Expedition 1928. Copepoda. Medd. Grønland, **79**. 1932—34. 1934.
- Planktonfaunaen i Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen 1915—30. "Ringkøbing Fjords Naturhistorie i Brakvandsperioden 1915—31". 49—61. 1934.
- P. JESPERSEN & VEDEL TÅNING: Introduction to the Reports from the Carlsberg Foundation's Oceanographical Expedition round the World 1928—30. Dana-Report no. 1. 1934.
- Undersøgelser over Sildens Føde i Forbindelse med Drivgarnsfiskeriet. Dansk Fiskeritidende, nr. 22. 1934.
- Quantitative investigations on the distribution of macroplankton in different oceanic regions. Dana-Report nr. 7. 1935.
- Undersøgelser over Aarsagen til Svingningerne i Sildefiskeriets Udbytte. Dansk Fiskeritidende. 1935.
- Fluctuations in Year-Classes of Halibut. Rapp. et Proc.-Verb., **CI**, 3. Partie, 6. 1936.
- Investigations on the Stocks of Halibut in the North Atlantic. Rapp. et Proc.-Verb., **XCIX**, 1—27. 1936.
- The Food of the Herring in the Waters round Bornholm. Medd. Komm. Danmarks Fiskeri- og Havunders., Ser. Plankton, **III**, 2. 1936.
- On the Size of *Calanus hyperboreus* Krøyer in West Greenland Waters. Intern. Rev. d. gesamten Hydrobiologie und Hydrographie. **34**, 102—07. 1937.
- Statistical survey of the Halibut fishery in the waters round the Faroes, Iceland and Greenland. Medd. Komm. Danmarks Fiskeri- og Havunders. Ser. Fiskeri, **X**, 5. 1938.
- Copepods. The Zoology of East Greenland. Medd. Grønland, **121**, 3. 1939.
- Investigations on the Copepod Fauna in East Greenland Waters. Medd. om Grønland, **119**, Nr. 9, 1—106. 1939.
- Non-parasitic Copepoda. The Zoology of Iceland, **3**, 33. 1940.
- Investigations on the quantity and distribution of zooplankton in Iceland waters. Medd. Komm. Havunders. Ser. Plankton, **III**, 5. 1940.
- Indo-pacific Leptocephalids of the genus *Anguilla*. Systematic and biological studies. The Carlsberg Foundation's oceanographical expedition round the world 1928—30 and previous "Dana"-expeditions. Dana-report 22. 1942.

- Investigations on the food of the Herring and the Macroplankton in the Waters round the Faroes. Medd. Komm. Danmarks Fiskeri- og Havunders., Ser. Plankton, **III**, 7. 1944.
- Naturforskeren JOHANNES SCHMIDT. Hans Liv og Ekspeditioner. Danske Handelsskibes og Skonnerten "Margrethe's" Indsats, 57—69.
Togter med M/S "Dana" (I) 1920—21, 80—88.
Den store atlantiske Ekspedition med S/S "Dana" (II) 1921—22, 89—97. 1947.
- The Halibut in Faxe Bay. Rapp. et Proc.-Verb., **120**, 36—38. 1948.
- Investigations on the Occurrence and Quantity of Holoplankton Animals in the Isefjord, 1940—43. Medd. Komm. Danmarks Fiskeri- og Havunders., Ser. Plankton, **V**, 3. 1949.
- La Nourriture de la Sardine le long des Côtes du Maroc. Annales Biologiques. **VI**, 63. 1950.

Nekrologer:

- ANTON FLØYSTRUP, Professor, Dr. med., født 5. Maj 1851, død 1. Aug. 1926.
Vid. Medd. Nat. For., **82**, XIV—XVI. 1926.
- JOHS. SCHMIDT. 2. Januar 1877—21. Februar 1933. Vid. Medd. fra Dansk naturh. Foren. **94**, 5—12. 1933.
- ROBERT HUTZEN STAMM. 8. April 1877—18. Februar 1934. D. O. F. T., **28**, 32—34. 1934.
- OTTO HELMS. 6. Maj 1866—16. April 1942. D. O. F. T., **36**, 65—70. 1942.
- OTTO HELMS. 6. Maj 1866—16. April 1942. Naturh. Tidende, **6**, 45—46. 1942.
- RICHARD HØRRING. 18. November 1875—5. Maj 1943, D. O. F. T., **37**, 57—59. 1943.

Redaktion af andres arbejder:

- HENNING WEIS: Life of the Harrier in Denmark. Ed. P. JESPERSEN & Å. VEDEL TÅNING. 1923. Tillige en dansk udgave.
D. O. F. T.: 1938, 1943—45.
- Studies in bird migration being the collected papers of H. CHR. C. MORTENSEN. Ed. POUL JESPERSEN and Å. VEDEL TÅNING. Copenhagen 1950.
- Fiches d'identification du zooplankton. Ed. P. JESPERSEN et F. S. RUSSEL. HELMS fuglebøger (ny udgave).

Forskellige populære artikler i tidsskrifter og i dagblade om ornithologiske emner og om naturfredning, populære rejseskildringer fra havundersøgelsestogterne og anmeldelser af ornithologiske og planktologiske afhandlinger er ikke medtaget i bibliografien, ved hvis udarbejdelse D'herrer mag. scient. B. LØPPENTHIN og mag. scient. JUL. GRØNTVED har ydet megen hjælp.
